

søgt at indføre flydende Skolepenge for at stille Befolkningen mere frit over for Valget mellem den offentlige Skole og den private Skole, men alle disse Forsøg ere strandede paa Modstand fra Regeringens Side og fra det andet Tings Side, man er endogsaa naaet dertil, at i Stedet for at give Befolkningen større Rettigheder, har man pillet en enkelt Rettighed fra den, som den hidtil har haft, nemlig Retten til at udskrive flittige og begavede Børn i Trettenaarsalderen. Flydende Skolepenge har man ikke kunnet faa indført og en større og mere direkte Indflydelse paa Skolekommissionens Sammensætning har man heller ikke kunnet faa gennemført, og Spørgsmaalet om en større Indflydelse paa Kaldelsen har man maattet lade staa hen til andre og forhaabentlig bedre Tider. Man har heller ikke kunnet hindre, at vi have faaet et Tilsyn med den offentlige Skole mere, end vi hidtil have haft. Jeg erkender, at det Ændringsforslag, her foreligger, er en lempelig Form, hvorunder man indfører en Skolekonsulent, men han er der alligevel. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) nikker bifaldende og glæder sig derover. Det forstaar jeg; thi det er ikke mere end rimeligt, at man, naar man ønsker, at der saa vidt muligt ved enhver Reform skal styres mere i Retning af at skabe flere Embeder og flere Bestillingsmænd, glæder sig, hver Gang det lykkes at faa en ny Bestillingsmand indført, selv om han kommer paa en noget lempelig Maade dumpende herved til os; men han er der. Man har knyttet hans Funktion til Stillingen som Formand for Censurkommissionen, men den Mand, der beklæder denne Stilling for Øjeblikket, er jo en ældre Mand, for Resten en gammel Kollega af os her i Tinget, og det er da venteligt, at han snart faar sig en Afløser, og der bliver da ikke Spørgsmaal alene om en Mand, der særlig egner sig til at være Censurkommissionens Formand, men der bliver Spørgsmaal om at faa en Mand, der tillige og i særlig Grad egner sig til Skolekonsulent. Vi faa ganske vist, som den ærede Ordfører har antydnet, en lille Smule Haand i Hanke med ham ved Finansloven, men det er dog hverken andet eller mere end et Spørgsmaal om, hvor meget den Mand maa faa at leve af som Skolekonsulent, hvor store Diæter han skal have, og hvor stor Kontorholdsgodtgørelse han skal have osv., men selve Manden er der, og selv de 3,000 Kr., der allerede ere bevilgede til ham, ere jo fast-

slaaede i Loven. Selv om denne Post ikke opføres paa Finansloven, er det fyldestgørende, naar der i denne Lov staar, hvad jeg beklager, at det ikke har kunnet lykkes at slippe for denne Tilsynsmand med Folkeskolen, for jeg mener for Resten, at man har Tilsynsmænd nok, og hvad denne ny Tilsynsmand kan udvikle sig til i Fremtiden, er ikke godt at sige. Jeg beklager som sagt, at det ikke er lykkedes os at sejre paa dette Punkt, men at vi have maattet gøre denne Indrømmelse, som vi have gjort her. Derimod erkender jeg, at til den Befolkning, hvis Børn ikke søge den offentlige Skole, men lader dem søge Undervisning gennem Friskolen, har man taget et Hensyn, som jeg er taknemmelig for og glad ved, at der er tilvejebragt Enighed om. Ganske vist har jeg i og for sig ikke ønsket, at et saa stort Beløb af de 35,000 Kr., der nu stilles til Raadighed for Friskolerne, skal være fuldstændig overladt til den højtærede Ministers Raadighed, saaledes at han kan anvende 10,000 Kr. uden fastslaaede Regler for Anvendelsen af Summen, men paa den anden Side erkender jeg, at det kan have sine gode Sider, at der er et Beløb stillet til Ministerens Raadighed i saadanne Tilfælde, hvor de kommunale Raad af en eller anden Grund stille sig uvillige over for Friskolen; men jeg vil dog ønske og haabe, at den højtærede Minister ved Uddelingen af de 10,000 Kr., der stilles til hans Raadighed, ikke vil lade sig friste til at benytte Skoledirektionerne, Provsterne til at undersøge Forholdene i de Friskoler, som Kommunalraadene ikke ville støtte, men at han ogsaa for disse Skolers Vedkommende vil være tilfreds med de Indstillinger, der foreligge fra vedkommende Skolekommissioners Side; for ellers vil det jo let føre til, at nogle Friskoler bevare den Ret, de have haft hidtil og for Resten ogsaa fremdeles ville bevare efter Lovforslaget, til kun at sortere under Skolekommissionen, medens andre ville glide sagtelig ind under Skoledirektionernes og Provsternes specielle Myndighed. Hvad nu Spørgsmaalet om Undervisningens Tarv angaar, tror jeg, at man med Sandhed maa sige, at det foreliggende Lovforslag ikke har stillet Undervisningens Maal for Folkeskolen synderlig højere end hidtil. I denne Henseende tilvejebringes der ikke ved denne Lov nogen gennemgribende Reform, der i en større Grad vil højne Undervisningen i den danske Folkeskole. Det, der har mest Betydning i saa Henseende, er den Bestemmelse, at Klasserne ikke maa være overfyldte, at der ikke som nu maa være